

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 14 d. Nr. 21RE-479

(AG-289/02-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Asmens X skundą dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Asmuo X (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo: 1. panaikinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – AVNT, Tarnyba, atsakovė) 2026 m. kovo 25 d. sprendimą Nr. D2-747 (toliau – ir Sprendimas); 2. įpareigoti AVNT iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2026 m. kovo 20 d. prašymą.

Pareiškėjas skunde paaiškino, kad (duomenys neskelbtini) laikė (duomenys neskelbtini) kvalifikacijos egzaminą. 2026 m. kovo 20 d. pateikė prašymą leisti jo įgaliotam asmeniui susipažinti su egzamino rezultatais ir juos užfiksuoti, kadangi pats neturi realios galimybės atvykti į AVNT dėl didelių laiko ir finansinių sąnaudų. AVNT atsisakė tenkinti šį prašymą. Pareiškėjas 2026 m. kovo 23 d. pateikė skundą, tačiau 2026 m. kovo 25 d. Sprendimu jo skundas iš esmės buvo atmestas.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad buvo pažeista teisė veikti per atstovą. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas įtvirtina bendrą asmens teisę veikti per atstovą, išskyrus atvejus, kai tai aiškiai ribojama įstatymu. AVNT remiasi poįstatyminiu aktu (Taisyklėmis), kurios tik nenumato atstovavimo galimybės, tačiau jo aiškiai nedraudžia. Toks aiškinimas nepagrįstai susiaurina įstatymu suteiktą teisę ir pažeidžia teisės aktų hierarchijos principą.

Pareiškėjas pažymėjo dėl BDAR (Komisijos pastaba: 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR)) pažeidimo – teisės gauti duomenų kopiją: egzamino atsakymai, vertinimai ir nustatytos klaidos yra pareiškėjo asmens duomenys. Pareiškėjui reikalinga ne tik pamatyti, bet ir įsigilinti į padarytas klaidas arba galimai neteisingai interpretuotus atsakymus ir pan. Tam reikalingas laikas, pagalbinė literatūra, teorinė medžiaga ir pan. Pagal BDAR 15 straipsnio 3 dalį, duomenų subjektas turi teisę gauti tvarkomų asmens duomenų kopiją. AVNT sudaro galimybę tik susipažinti su duomenimis vietoje, tačiau atsisako pateikti jų kopiją, taip nepagrįstai apribodama šią teisę. Vien galimybės susipažinti vietoje suteikimas negali būti laikomas tinkamu BDAR reikalavimų įgyvendinimu.

Pareiškėjas mano, kad pažeistas proporcingumo principas. AVNT ribojimus grindžia egzaminų konfidencialumo užtikrinimu, tačiau nepateikia įrodymų, kad mažiau ribojančios priemonės yra neįmanomos; nesvarsto alternatyvų (pvz., dalinės ar anonimizuotos kopijos

pateikimo); taiko absoliutų draudimą, kuris yra perteklinis, ypač kalbant apie egzamine naudotus testus ir jų atsakymus. Todėl ribojimai neatitinka proporcingumo principo.

Pasak pareiškėjo, pažeista teisė į veiksmingą gynybą. Neturint galimybės gauti egzamino medžiagos kopijos, nėra galimybės tinkamai pasirengti skundai dėl egzamino rezultatų. Efektyvi teisė į gynybą suponuoja galimybę disponuoti įrodymais, o ne tik trumpalaikio susipažinimo metu juos peržiūrėti. Taip pat pažeista teisė į gerą administravimą. AVNT Sprendimas formaliai suteikia teisę susipažinti su duomenimis, tačiau realiai ją apsunkina ar daro sunkiai įgyvendinamą (reikalavimas fiziškai atvykti). Tai neatitinka gero administravimo principo ir pareigos užtikrinti realų, o ne formalų asmens teisių įgyvendinimą.

Atsakovė Tarnyba atsiliepiame prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė mano, kad skundo argumentai, susiję su teise veikti per atstovą, yra nepagrįsti. Civilinėje teisėje galioja principas, kad leidžiama viskas, kas neuždrausta, o viešojoje teisėje – draudžiama viskas, kas nėra tiesiogiai leidžiama. Vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, viešojo administravimo subjektai negali vykdyti platesnės kompetencijos, negu jiems leidžia teisės aktai. Atsakovė, remdamasi galiojančiomis Turto verslo vertintojo kvalifikacijos egzaminų organizavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1K-060 (toliau – Taisyklės), pagrįstai pareiškėjui nurodė, kad Taisyklės aiškiai nustato egzamino dalyvio teisę asmeniškai susipažinti su savo egzamino rezultatais, tačiau nenumato galimybės tai atlikti per atstovą bei kad ši procedūra laikytina susijusia su paties asmens tapatybės nustatymu, duomenų apsauga ir egzamino užduočių konfidencialumo užtikrinimu, todėl AVNT neturi teisinio pagrindo išplėsti Taisyklėse įtvirtintos tvarkos ir leisti dalyvauti įgaliojamam asmeniui.

Tarnyba dėl skundo argumentų, susijusių su pareiškėjo teise gauti jo asmens duomenis, pažymi, kad jie yra nepagrįsti ir neįrodo AVNT veiksmų neteisėtumo. AVNT Sprendime neneigė fakto, kad egzamino rezultatai ir su jais susijusi informacija laikytini pareiškėjo asmens duomenimis, todėl pagrįstai užtikrino pareiškėjo teisę su jais susipažinti Taisyklėse nustatyta tvarka. Galiojančių Taisyklių 57 punktas aiškiai ir nedviprasmiškai nustato, kad dalyvis, pateikęs prašymą susipažinti, gali atvykti į priežiūros įstaigą (šiuo atveju AVNT) jos darbo valandomis susipažinti su jam rūpimais Taisyklių 55 punkte nurodytais savo duomenimis su priežiūros įstaiga suderintą dieną ir valandą (prašyme susipažinti dalyvis nurodo pageidaujamą dieną ir valandą). Taisyklių 57 punkte aiškiai įtvirtinta ir tai, kad susipažinti su savo asmens duomenimis dalyviui leidžiama vieną kartą ir ne vėliau nei per 20 darbo dienų nuo egzamino rezultatų paskelbimo priežiūros įstaigos (šiuo atveju AVNT) interneto svetainėje dienos. Taisyklių 59 punktas nustato, kad dalyvis, susipažįstantis su jam rūpimais Taisyklių 55 punkte nurodytais savo duomenimis, negali dokumentų ar jų dalių, įrašų ar jų dalių išsinešti, jų fotografuoti, daryti vaizdo įrašų, skenuoti, kopijuoti ir pan. Kaip ir nurodyta Sprendime, AVNT vertinimu, ši teisė susipažinti su asmens duomenimis ir gauti jų kopijas nėra absoliuti ir turi būti įgyvendinama nepažeidžiant kitų asmenų teisių bei teisėtų interesų (BDAR 15 straipsnio 4 dalis), taip pat laikantis BDAR 5 straipsnyje įtvirtintų principų, įskaitant vientisumo ir konfidencialumo principą. Egzamino užduotys ir jų vertinimo metodika negali būti viešinami, nes jų apsauga būtina, siekiant užtikrinti egzaminų sistemos patikimumą ir sąžiningumą. Dėl šios priežasties AVNT teisės aktų nustatyta tvarka sudaro galimybę egzamino dalyviams susipažinti su duomenimis vietoje, tačiau Taisyklių nustatyta tvarka riboja jų kopijavimą ar kitokį fiksavimą.

AVNT laikosi pozicijos, tai pareiškėjui buvo nurodyta ir Sprendime, kad nustatyti ribojimai yra proporcingi siekiamam tikslui – užtikrinti egzamino užduočių konfidencialumą ir visos egzaminų sistemos patikimumą. Vadovaujantis BDAR įtvirtintais duomenų kiekio mažinimo (BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktas) ir vientisumo bei konfidencialumo (BDAR 5 straipsnio 1 dalies f punktas) principais, tvarkymo priemonės turi būti adekvačios, tinkamos ir neviršyti to, kas būtina siekiamam tikslui pasiekti. Mažiau ribojančios priemonės (pvz., neribotas kopijavimas) galėtų sudaryti prielaidas egzamino užduočių atskleidimui. Atsižvelgiant į tai, skundo argumentai dėl neva pažeisto proporcingumo principo, yra nepagrįsti.

Atsakovė palaiko Sprendime išdėstytą poziciją, kad pareiškėjui yra sudaryta galimybė susipažinti su savo egzamino individualios užduoties testo klausimais ir atsakymais, praktinių užduočių sprendimais ir jų įvertinimu, kas leidžia įvertinti egzamino rezultatų pagrįstumą ir, esant poreikiui, teikti skundą Skundų dėl turto arba verslo vertintojo kvalifikacijos egzamino komisijos sprendimų nagrinėjimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1K-060 (toliau – Skundų nagrinėjimo taisyklės) nustatyta tvarka; pagal šias taisykles, prie skundo nereikalaujama pridėti dokumentų (jų kopijų), kuriuos turi AVNT. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo argumentai, kad neva neturint galimybės gauti egzamino medžiagos kopijos, nėra galimybės tinkamai pasirengti skundai dėl egzamino rezultatų, nepagrįsti.

Atsakovės teigimu, ji veikė teisės aktų nustatyta tvarka, vadovaudamasi galiojančių Taisyklių nuostatomis, todėl nėra jokio pagrindo teigti, kad AVNT apsunkino pareiškėjui teisę susipažinti su duomenimis. Pareiškėjas tiek 2026 m. kovo 23 d. AVNT raštu Nr. D2-713, tiek Sprendimu buvo informuotas, kad norėdamas asmeniškai susipažinti su savo (duomenys neskelbtini) laiko (duomenys neskelbtini) kvalifikacijos egzamino individualia užduotimi (atsakymais į testo klausimus ir rezultatu, praktinių ir teorinių užduočių atsakymais ir jų įvertinimu), turi pateikti AVNT laisvos formos prašymą ir jam bus sudaryta galimybė Taisyklėse nustatyta tvarka atvykti į AVNT patalpas bei peržiūrėti nurodytą informaciją vietoje. Pareiškėjo pasirinktas modelis kaip įgyvendinti savo teises ar jų neįgyvendinti savaime nesudaro pagrindo pripažinti Sprendimo ar AVNT veiksmų neteisėtai, jei AVNT veikė laikydamasi teisės aktų reikalavimų.

Atsakovė informuoja, kad nuo 2026 m. gegužės 1 d. įsigalioja 2024 m. balandžio 25 d. priimtas Lietuvos Respublikos privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymas, kurio 13 straipsnis nustato, kad įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas Nr. VIII-1202 su visais pakeitimais ir papildymais. Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo 12 straipsnio 4 dalis nustato, kad įsigaliojus šiam įstatymui, nutraukiami AVNT ir Turto arba verslo vertintojų garbės teismo veiksmai ir procedūros, pradėti pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą. Dėl 2026 m. gegužės 1 d. įsigaliosiančio Privalomojo turto ir verslo vertinimo įstatymo, 2026 m. vasario 17 d. buvo priimtas finansų ministro įsakymas Nr. 1K-46 „Dėl kai kurių finansų ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“, kuriuo, be kita ko, nustatyta, kad nuo 2026 m. gegužės 1 d. pripažįstamas netekusiu galios finansų ministro 2013 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. 1K-060 „Dėl turto arba verslo vertintojo kvalifikacijos“ su visais pakeitimais ir papildymais (kuriuo buvo patvirtintos Taisyklės ir Skundų nagrinėjimo taisyklės).

Skundas tenkintinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Tarnybos Sprendimo teisėtumo ir įpareigojimo Tarnybą atlikti nurodytus veiksmus.

Remiantis bylos medžiaga, nustatyta, kad pareiškėjas pateikė Tarnybai 2026 m. kovo 20 d. prašymą suteikti galimybę peržiūrėti ir užsifikuoti pareiškėjo laiko (duomenys neskelbtini) egzamino tikrinimo rezultatus ir užfiksuotas klaidas pareiškėjo (duomenys neskelbtini) (nurodytas vardas, pavardė, asmens kodas), kadangi pareiškėjas asmeniškai dėl didelių kaštų ir laiko sąnaudų fiziškai atvažiuoti iki Tarnybos neturi galimybės.

Tarnyba 2026 m. kovo 23 d. raštu Nr. D2-713, atsakydama į pareiškėjo 2026 m. kovo 20 d. prašymą, informavo, kad susipažinimo su egzamino rezultatais tvarka yra reglamentuota Taisyklių V skyriuje. Taisyklės nenumato galimybės leisti įgaliotam asmeniui susipažinti su egzamino dalyvio laiko egzamino individualia užduotimi. AVNT pažymėjo, kad, norėdamas asmeniškai susipažinti su savo atsakymais į testo klausimus ir rezultatu, praktinių ir teorinių užduočių atsakymais ir jų įvertinimu pareiškėjas turėtų pateikti AVNT laisvos formos prašymą. Prašymas susipažinti turi būti pateiktas ne vėliau kaip 5 darbo dienas nuo (duomenys neskelbtini) kvalifikacijos egzamino (toliau – ir Egzaminas) rezultatų paskelbimo AVNT interneto svetainėje dienos (pažymėta, kad Egzamino rezultatai buvo paskelbti (duomenys neskelbtini)). Prašymas, pateiktas nesilaikant šiame punkte nustatyto termino, paliekamas nenagrinėtas (Taisyklių 56 punktas). Susipažinti su savo asmens duomenimis dalyviui leidžiama vieną kartą ir ne vėliau nei per 20 darbo dienų nuo egzamino rezultatų paskelbimo AVNT interneto svetainėje dienos (Taisyklių 57 punktas). Egzamino dalyvis,

susipažįstantis su jam rūpimais savo duomenimis, negali dokumentų ar jų dalių, įrašų ar jų dalių išsinešti, jų fotografuoti, daryti vaizdo įrašų, skenuoti, kopijuoti ir pan. (Taisyklių 59 punktas).

Pareiškėjas pateikė Tarnybai 2026 m. kovo 23 d. skundą dėl atsisakymo leisti susipažinti su egzamino medžiaga ir taikomų ribojimų (toliau – ir 2026 m. kovo 23 d. skundas), kuriame Tarnybos prašė: 1. leisti jo įgaliotam asmeniui dalyvauti susipažįstant su egzamino medžiaga; arba, jei tai nebūtų tenkinama; 2. užtikrinti pareiškėjo teisę gauti egzamino medžiagos (atsakymų, vertinimo, nustatytų klaidų) kopiją; 3. panaikinti arba pagrįstai peržiūrėti draudimą fiksuoti informaciją, užtikrinant realią galimybę pasinaudoti teise į gynybą; 4. pateikti motyvuotą atsakymą, nurodant konkrečius teisės aktus, kuriais grindžiami taikomi ribojimai. Pareiškėjas nurodė, kad su 2026 m. kovo 23 d. raštu Nr. D2-713 nesutinka ir išdėstė argumentus: 1. dėl teisės veikti per įgaliotą asmenį, rėmėsi Civilinio kodekso nuostatomis; 2. dėl teisės susipažinti su savo asmens duomenimis ir gauti jų kopiją, rėmėsi BDAR; 3. dėl teisės į veiksmingą gynybą; pažymėjo, kad neturint galimybės užfiksuoti atsakymų ir vertinimo, tampa neįmanoma tinkamai pasirengti skundai ar pateikti argumentus dėl galimų vertinimo klaidų; 4. dėl proporcingumo principo pažeidimo; pažymėjo, kad absoliutus draudimas fiksuoti informaciją, nesuteikiant jokios alternatyvos (pvz., pateikti oficialią kopiją), laikytinas pertekliniu ir neproporcingu.

Tarnyba, atsakydama į pareiškėjo 2026 m. kovo 23 d. skundą, 2026 m. kovo 25 d. priimtame Sprendime nurodė, be kita ko: 1. Dėl galimybės veikti per įgaliotą asmenį – Civilinio kodekso nuostatos dėl atstovavimo yra bendro pobūdžio; susipažinimo su kvalifikacijos egzamino medžiaga tvarka yra specialiai reglamentuota Taisyklių V skyriuje. Taisyklės aiškiai nustato egzamino dalyvio teisę asmeniškai susipažinti su savo egzamino rezultatais, tačiau nenumato galimybės tai atlikti per atstovą. Atsižvelgiant į tai, ši procedūra laikytina susijusia su paties asmens tapatybės nustatymu, duomenų apsauga bei egzamino užduočių konfidencialumo užtikrinimu, todėl AVNT neturi teisinio pagrindo išplėsti Taisyklėse įtvirtintos tvarkos ir leisti dalyvauti įgaliotam asmeniui. 2. Dėl teisės susipažinti su asmens duomenimis ir gauti jų kopiją – AVNT neneigia fakto, kad egzamino rezultatai ir su jais susijusi informacija laikytini pareiškėjo asmens duomenimis, todėl užtikrina pareiškėjo teisę su jais susipažinti Taisyklėse nustatyta tvarka (išdėstė Taisyklių 57 punktą). Ši teisė nėra absoliuti ir turi būti įgyvendinama nepažeidžiant kitų asmenų teisių bei teisėtų interesų (BDAR 15 straipsnio 4 dalis) ir laikantis BDAR 5 straipsnyje įtvirtintų principų, įskaitant vientisumo ir konfidencialumo principą. Egzamino užduotys ir jų vertinimo metodika negali būti viešinami, nes jų apsauga būtina siekiant užtikrinti egzaminų sistemos patikimumą ir sąžiningumą. Dėl šios priežasties AVNT sudaro galimybę egzamino dalyviams susipažinti su duomenimis vietoje, tačiau riboja jų kopijavimą ar kitokį fiksavimą. 3. Dėl teisės į veiksmingą teisinę gynybą – pareiškėjui yra sudaryta galimybė susipažinti su savo egzamino individualios užduoties testo klausimais ir atsakymais, praktinių užduočių sprendimais ir jų įvertinimu, kas leidžia įvertinti egzamino rezultatų pagrįstumą ir, esant poreikiui, teikti skundą Skundų nagrinėjimo taisyklėse nustatyta tvarka. Prie skundo nereikalaujama pridėti dokumentų (jų kopijų), kuriuos turi AVNT. Argumentas, kad nėra leidžiama daryti kopijų ar fotografuoti medžiagos, savaime nepaneigia pareiškėjo teisės ginčyti egzamino komisijos sprendimą, kadangi visa esminė informacija bus pateikiama susipažinimo metu. 4. Dėl proporcingumo principo – AVNT vertinimu, nustatyti ribojimai yra proporcingi siekiamam tikslui – užtikrinti egzamino užduočių konfidencialumą ir visos egzaminų sistemos patikimumą. Vadovaujantis BDAR įtvirtintais duomenų kiekio mažinimo (BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktas) ir vientisumo bei konfidencialumo (BDAR 5 straipsnio 1 dalies f punktas) principais, tvarkymo priemonės turi būti adekvačios, tinkamos ir neviršyti to, kas būtina siekiamam tikslui pasiekti. Mažiau ribojančios priemonės (pvz., neribotas kopijavimas) galėtų sudaryti prielaidas egzamino užduočių atskleidimui. Tarnyba pakartotinai informavo, kad pareiškėjas, norėdamas asmeniškai susipažinti su (duomenys neskelbtini) laikyto (duomenys neskelbtini) kvalifikacijos egzamino individualia užduotimi (atsakymais į testo klausimus ir rezultatu, praktinių ir teorinių užduočių atsakymais ir jų įvertinimu), turėtų pateikti AVNT laisvos formos prašymą ir jam bus sudaryta galimybė Taisyklėse nustatyta tvarka atvykti į AVNT patalpas bei peržiūrėti nurodytą informaciją vietoje.

Pareiškėjas su Tarnybos 2026 m. kovo 25 d. Sprendimu, priimtu atsakant į jo 2026 m. kovo 23 d. skundą, nesutinka ir prašo Komisijos šį Sprendimą panaikinti.

Taisyklės (ginčui aktuali akto redakcija, galiojusi nuo 2021 m. gruodžio 14 d., neteko galios 2026 m. gegužės 1 d. (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2026 m. vasario 17 d. Nr. 1K-46 įsakymo „Dėl kai kurių finansų ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ 1.7 papunktis)) nustato, be kita ko, susipažinimo su turto arba verslo vertintojo asistento, vertintojo ir vertintojo eksperto kvalifikacijos egzaminui (toliau – ir egzaminas) rezultatais tvarką (Taisyklių 1.4 papunktis). Asmuo, kurio prašymas laikyti egzaminą yra patenkinamas, laikomas egzamino dalyviu (toliau – ir dalyvis) ir per vienus metus nuo prašymo laikyti egzaminą patenkinimo dienos turi būti pakviestas laikyti egzaminą; šiose Taisyklėse vartojamas terminas „egzamino dalyvis“ atitinka kituose Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose vartojamą terminą „egzaminuojamas asmuo“ (Taisyklių 10 punktas).

Taisyklių V skyriuje reglamentuojama susipažinimo su egzamino rezultatais tvarka. Pagal šio skyriaus 55 punktą, dalyvis po egzamino rezultatų paskelbimo turi teisę pateikti laisvos formos prašymą susipažinti su savo atsakymais į testo klausimus ir testo rezultatu, praktinių ir teorinių užduočių atsakymais ir jų įvertinimu, egzamino protokolu, Egzamino komisijos posėdžio protokolu tiek, kiek tai susiję su prašymą pateikusių asmeniu (toliau – ir prašymas susipažinti). Taisyklių 56 punkte nustatyta, kad dalyvis prašymą susipažinti gali pateikti Taisyklių 7 punkte nurodytais būdais ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo egzamino rezultatų paskelbimo priežiūros įstaigos interneto svetainėje dienos; prašymas susipažinti, pateiktas nesilaikant šiame punkte nustatyto termino, paliekamas nenagrinėtas. Dėl Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 9 straipsnio 14 dalyje nurodytų svarbių priežasčių praleistas terminas pateikti prašymą susipažinti priežiūros įstaigos sprendimu gali būti atnaujinamas. Pagal Taisyklių 57 punktą, dalyvis, pateikęs prašymą susipažinti, gali atvykti į priežiūros įstaigą jos darbo valandomis susipažinti su jam rūpimais Taisyklių 55 punkte nurodytais savo duomenimis su priežiūros įstaiga suderintą dieną ir valandą (prašyme susipažinti dalyvis nurodo pageidaujamą dieną ir valandą); susipažinti su savo asmens duomenimis dalyviui leidžiama vieną kartą ir ne vėliau nei per 20 darbo dienų nuo egzamino rezultatų paskelbimo priežiūros įstaigos interneto svetainėje dienos. Dalyviui, patikrinus jo tapatybę pagal pasą arba asmens tapatybės kortelę, susipažįstant su jam rūpimais Taisyklių 55 punkte nurodytais savo duomenimis dalyvauja egzamino stebėtojas, o jam negalint dalyvauti – kitas priežiūros įstaigos vadovo paskirtas darbuotojas (Taisyklių 58 punktas). Dalyvis, susipažįstantis su jam rūpimais Taisyklių 55 punkte nurodytais savo duomenimis, negali dokumentų ar jų dalių, įrašų ar jų dalių išsinešti, jų fotografuoti, daryti vaizdo įrašų, skenuoti, kopijuoti ir pan. (Taisyklių 59 punktas). Priežiūros įstaiga vykdydama savo funkcijas asmens duomenis tvarko vadovaudamasi BDAR, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Taisyklių 60 punktas). Priežiūros įstaiga vykdydama savo funkcijas asmens duomenis saugo Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“ nustatyta tvarka (Taisyklių 61 punktas).

Pagal LVAT praktiką, administraciniam teismui (šiuo atveju Komisijai) vykdant viešojo administravimo subjektų kontrolę bylose dėl administracinių aktų panaikinimo, yra sprendžiama, ar administracinis aktas buvo teisėtas jo priėmimo metu. Administracinio akto, buvusio jo priėmimo metu, teisėtumo patikrinimas suponuoja išvadą, kad faktinės padėties pasikeitimas ar teisinio reguliavimo pasikeitimas nedaro įtakos administracinio sprendimo teisėtumui, tačiau sudaro pagrindą priimti naują administracinį sprendimą (žr., pvz., LVAT 2014 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-133/2014; 2015 m. lapkričio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1172-602/2015; 2019 m. spalio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-5189-602/2019; kt.).

Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo dėl šalių procesiniuose dokumentuose nurodomų aplinkybių, kad pareiškėjas (duomenys neskelbtini) laikė (duomenys neskelbtini) kvalifikacijos egzaminą ir (duomenys neskelbtini) paskelbti šio egzamino rezultatai (atsakovės atsiliepime pateikiama nuoroda į Tarnybos puslapyje paskelbtus egzamino rezultatus: (duomenys neskelbtini)).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2026 m. kovo 20 d. prašymu Tarnybos prašė suteikti galimybę (duomenys neskelbtini) peržiūrėti ir užsifikuoti pareiškėjo laikyto egzamino rezultatus ir klaidas, kadangi pats asmeniškai dėl didelių kaštų ir laiko sąnaudų atvykti į Tarnybą neturi galimybės. Tarnyba 2026 m. kovo 23 d. raštu Nr. D2-713 informavo pareiškėją, kad Taisyklės

nenumato galimybės leisti įgaliotam asmeniui susipažinti su egzamino dalyvio laikyto egzamino individualia užduotimi, taip pat nurodė, kad egzamino dalyvis, susipažįstantis su duomenimis, negali dokumentų ar jų dalių, įrašų ar jų dalių išsinešti, jų fotografuoti, daryti vaizdo įrašų, skenuoti, kopijuoti ir pan. Pareiškėjas dėl minėto Tarnybos 2026 m. kovo 23 d. sprendimo pateikė Tarnybai 2026 m. kovo 23 d. skundą, į kurį atsakydama Tarnyba priėmė ginčijamą Sprendimą.

Tarnyba, tiek nagrinėdama pareiškėjo 2026 m. kovo 20 d. prašymą, tiek 2026 m. kovo 23 d. skundą, iš esmės vadovavosi Taisyklių nuostatomis. Pareiškėjas savo skundą Komisijai grindžia, be kita ko, Civilinio kodekso ir BDAR, kuris tiesiogiai taikomas teisės aktas, nuostatomis.

Civiliniame kodekse yra įtvirtinta asmens teisė veikti per atstovą. Asmenys turi teisę sudaryti sandorius per atstovus, išskyrus tuos sandorius, kurie dėl savo pobūdžio gali būti asmenų sudaromi tiksliai asmeniškai, ir kitokius įstatymų nurodytus sandorius. Atstovauti galima sandorio, įstatymų, teismo sprendimo ar administracinio akto pagrindu. Atstovai gali būti tiek veiksnūs atitinkamoje srityje fiziniai asmenys, tiek ir juridiniai asmenys (Civilinio kodekso 2.132 straipsnio 1–3 dalys). Taipogi pažymėtina, kad teisė su prašymu ar skundu kreiptis į viešojo administravimo subjektą asmeniškai arba per atstovą nustatyta ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 straipsnio 2 dalyje, asmens teisė administracinės procedūros metu turėti atstovą įtvirtinta VAI 22 straipsnio 9 punkte.

Duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis reglamentuota BDAR 15 straipsnyje. Šiame straipsnyje nustatyta, kad duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis ir nurodyta informacija (1 dalis). Duomenų valdytojas pateikia tvarkomų asmens duomenų kopiją. Už bet kurias kitas duomenų subjekto prašomas kopijas duomenų valdytojas gali imti pagrįstą mokestį, nustatomą pagal administracines išlaidas. Kai duomenų subjektas prašymą pateikia elektroninėmis priemonėmis ir išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas paprašo ją pateikti kitaip, informacija pateikiama įprastai naudojama elektronine forma (3 dalis). 3 dalyje nurodyta teisė gauti kopiją negali daryti neigiamo poveikio kitų teisėms ir laisvėms (4 dalis).

Taigi, teisė veikti per atstovą yra įtvirtinta Civiliniame kodekse ir VAI, kurie yra aukštesnės galios teisės aktai nei Taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu, o teisė susipažinti su tvarkomais duomenimis – BDAR, kuris yra tiesiogiai taikomas teisės aktas, todėl ginčo santykius reglamentuojančios šio reglamento nuostatos šiame ginče taikytinos tiesiogiai. Komisijos vertinimu, šiuo atveju Taisyklių V skyriaus nuostatos, nustatančios susipažinimo su egzamino rezultatais tvarką, Tarnybos turi būti taikomos sistemiškai, kartu vadovaujantis ir Civilinio kodekso bei BDAR normomis.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2003 m. kovo 4 d. nutarime yra pažymėjęs, kad teisingumas yra vienas pagrindinių teisės, kaip socialinio gyvenimo reguliavimo priemonės, tikslų; jis yra viena svarbiausių moralinių vertybių ir teisinės valstybės pagrindas. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (toliau – Konstitucija) įtvirtintas teisingumo principas, taip pat nuostata, kad teisingumą vykdo teismai, reiškia, jog konstitucinė vertybė yra ne pats sprendimo priėmimas teisme, bet būtent teismo teisingo sprendimo priėmimas; konstitucinė teisingumo samprata suponuoja ne formalų, nominalų teismo vykdomą teisingumą, ne išorinę teismo vykdomo teisingumo regimybę, bet, svarbiausia, tokius teismo sprendimus (kitus baigiamuosius teismo aktus), kurie savo turiniu nėra neteisingi; vien formaliai teismo vykdomas teisingumas nėra tas teisingumas, kurį įtvirtina, saugo ir gina Konstitucija (Konstitucinio Teismo 2006 m. rugsėjo 21 d., 2012 m. rugsėjo 25 d., 2012 m. gruodžio 19 d. nutarimai). LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad: atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina ir viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdamas administracinę procedūrą; pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai; formaliai ir biurokratiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (2016 m. liepos 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I-13-520/2016 ir kt.). Vadovaujantis LVAT praktika, šiuolaikinė teisės samprata remiasi aiškiu teisės ir įstatymo ar kito teisės akto skyrimu, pripažįstant teisę fundamentalesniu dalyku negu įstatymas ar kitas teisės aktas. Vien formalus įstatymų ir kitų teisės

aktų nuostatų taikymas gali nulemti teisėtą sprendimą, kuris ne visada gali būti teisingas, todėl turi būti pripažįstamas ne bet koks teisėtumas, o tik teisingumo teisėtumas. Tokiu atveju, kai pagal faktines bylos aplinkybes, visuotinai pripažintus teisės principus, akivaizdu, jog sprendimas konkretaus socialinio konflikto atžvilgiu bus formalus, bet neteisingas, būtina pirmumą teikti bendrajai teisės sampratai (LVAT 2019 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A143-46/2011). Teismas (šiuo atveju, Komisija) vykdo teisingumą ir turi diskreciją elgtis kitaip, nei tiesiogiai nustatyta teisės aktuose, ar panaikinti formaliai teisėtą individualų administracinį aktą, jei to reikalauja bendrieji teisės principai, tarp jų ir teisingumo bei proporcingumo principai (LVAT 2014 m. kovo 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-422/2014).

Komisijos nuomone, šio ginčo užbaigimas, atmetant pareiškėjo skundą ir paliekant galioti Tarnybos formaliai priimtą ginčo Sprendimą, neatitiktų teisingam procesiniam sprendimui keliamų reikalavimų. Įvertinus bylos aplinkybes bei aukščiau aptartą teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką, Komisija daro išvadą, kad ginčijamas Sprendimas yra nepagrįstas, todėl naikintinas. Skundžiamo teisės akto (veiksmo) panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamą buvusi iki ginčijamo teisės akto (veiksmo) priėmimo padėtis, tai yra atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai, tačiau iki panaikinto teisės akto galiojusio kito teisės akto teisinė galia tokiu atveju savaime neatkuriamą (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 94 straipsnis). Tarnyba įpareigotina priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjo skundo prašymų leisti pareiškėjo įgaliotam asmeniui dalyvauti susipažįstant su egzamino medžiaga arba užtikrinti teisę gauti egzamino medžiagos kopiją.

Ginčo šalys procesiniuose dokumentuose išdėstė daugiau argumentų, tačiau, kaip ne kartą pažymėta LVAT praktikoje, teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama, kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą (žr., pvz., 2011 m. lapkričio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-3555/2011; kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo Asmens X skundą tenkinti.

Panaikinti atsakovės Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026 m. kovo 25 d. sprendimą Nr. D2-747.

Įpareigoti atsakovę Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Ingrida Sabaliauskienė

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas